

Brugernes oplevelse af det grønlandske sundhedsvæsen - En pilotundersøgelse

Ingelise Olesen, Nanna Lund Hansen, Christine
Ingemann, Arnaruluk Lundblad og Christina
Viskum Lytken Larsen. 2020

Undersøgelsen bestod af:

Litteratur & medieanalyse

Systematisk gennemgang af:

- Videnskabelig litteratur
- Patient- og serviceklagerapporter
- §37 spørgsmål
- Sociale medier
- Nyhedsmedier

Brugere (Pilotundersøgelse)

- Dataindsamling i 3 byer; region Avannaa, Qeqqa og Kujataa
- Kvalitative interviews med fokus på hvad der er vigtigt for brugere og hvordan de oplever adgangen til sundhedsvæsenet
- 1-2 fokusgruppe-/Sharing Circle interview med brugere med fokus på at identificere de vigtigste temaer for dem i deres brug af sundhedsvæsenet
- Supplerende interviews med patientvejledere og patientforeninger

Referencegruppe
som følger undersøgelsens forløb
og udvikling

Kvalitativ undersøgelse

Byer/bygder

Avanna

Upernavik

Kullorsuaq

Nuusuaq

Qeqqa

Sisimiut

Maniitsoq

Sarfannguit

Kujataa

Qaqortoq

Fordeling af brugere

Alder

18-34

5

34-54

9

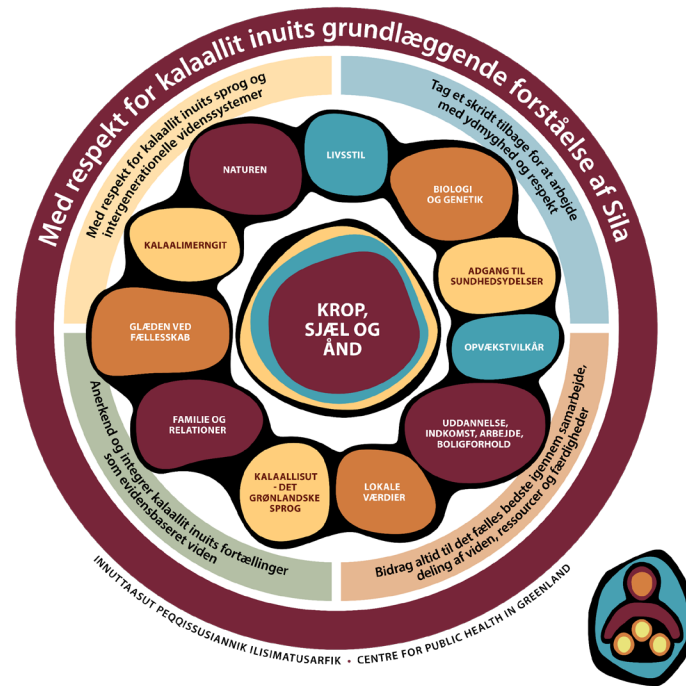
55 +

9

Total

23

Kalaallit Inuuit sundhed og trivsel

Peqqinneq –
suna arlaat
inissaminiippoq/
Noget er på rette
plads

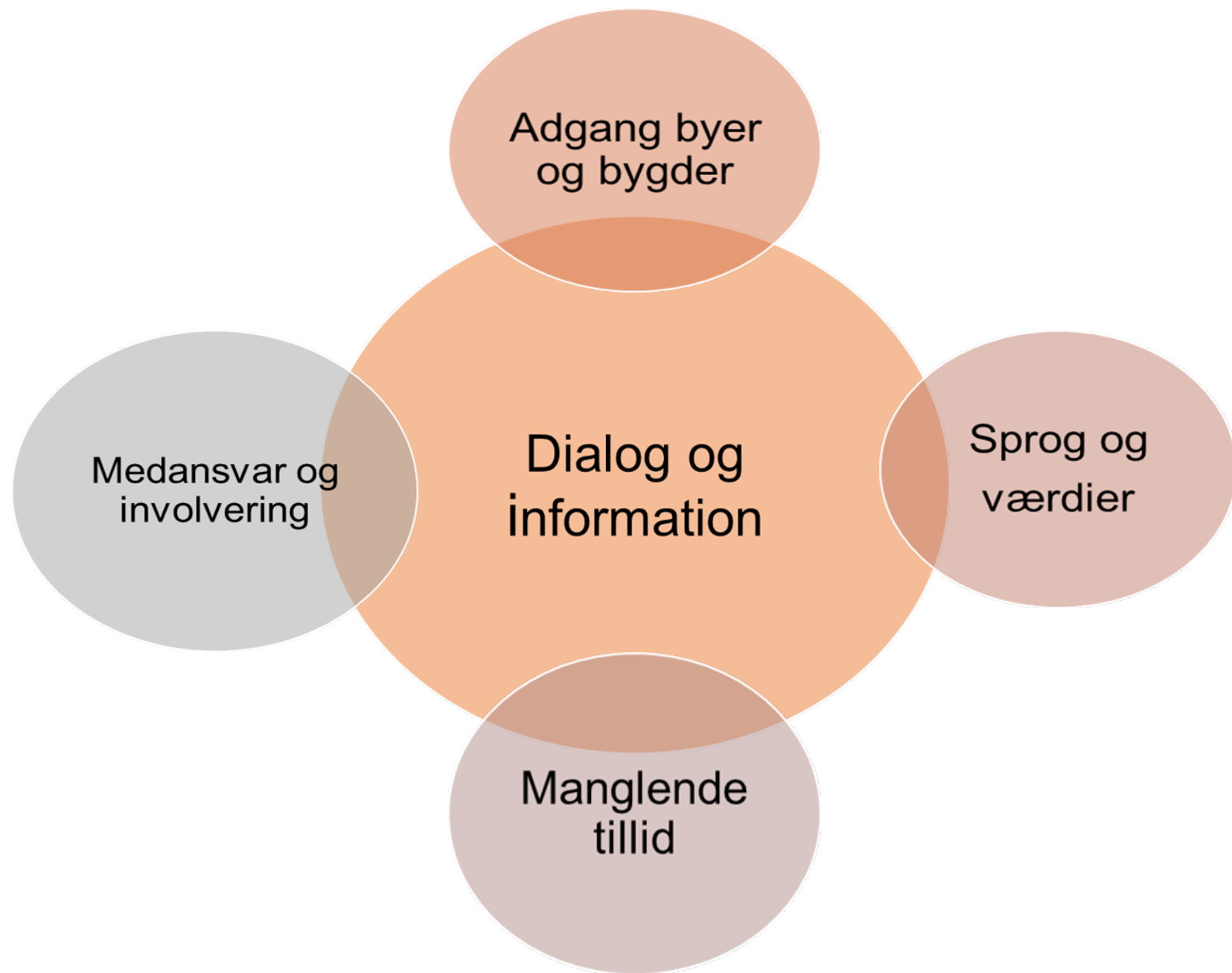

En holistisk forståelse
af sundhed

Værdier, relationer
og omgivelser

Ære, respekt og
ydmyghed

Overordnede resultater – Brugernes perspektiver

Det positive

'Jeg er taknemlig for, da jeg blev indlagt at der er et beredskab og mennesker der tog sig af mig'

'i forbindelse med vores pårørendes alvorlige sygdom, så husker jeg de mennesker der var der. Det var en god oplevelse'

'Jeg blev grundig undersøgt og vejledt, derudover oplevede jeg at min mening blev respekteret'

'Der er noget positivt i at der er noget personale vi kender og børnene er glade for. Vi var fuldt ud tilfredse med oplevelsen hvor vores barn brækkede foden'

'Jeg er meget tilfreds med ydelsen. Lægerne er dygtige, de er gode til at lytte'

Dialog:

'Det kunne være rart, hvis hun i stedet havde sagt 'jeg har travlt, kan jeg ringe dig op senere'

'Ja, jeg har oplevet at jeg skulle vente og der kom de ud og informerede mig om at de havde travlt, og det havde jeg fuld respekt for'

Information:

'Der er ikke information nok om bivirkninger og hvordan medicin påvirker en'

Sprog og værdier

Sprog

"Det er slet ikke sjovt at være et sted, hvor man ikke taler samme sprog,. (...) Jeg kan ikke tale dansk. Det var forfærdeligt ikke at have en tolk"

'Jeg har tænkt over at hans symptomer nok ikke er blevet oversat klart nok, for så var han nok blevet hentet med helikopter noget før'

Værdier

'En af mine meget vigtige værdier er at være grønlander. Det er jeg meget stolt over. At gå i naturen'

'De værdier jeg sætter højt, er min nærmeste familie, børn, naturen og rundt om mit hus og hjem og så sejler jeg og min mand meget. Det at være i naturen. Samle forråd'

Adgang Byer og bygder

Adgang til sundhedsvæsenet

'Når man henvender sig og man kommer personligt, så sidder de bag et lukket vindue og så skal man ringe til dem ved skranken ved receptionen. Det ville være rart hvis hun lige åbnede lugen. Det er ikke i orden'

'Det er ikke altid betryggende, fordi vores bygd ligger langt væk. Når man bor så langt væk, kan man godt stille spørgsmålstegn ved at der kun er en ufaglært på stedet'

Medansvar og
involvering

Medansvar

”Det er et svært spørgsmål, da jeg ikke ved om jeg kan - kan man det?”

’Det er svært at påtage sig et ansvar når man ikke har en grundlæggende forståelse for det. Vi bliver ikke spurgt om ”hvad mener du/I om det og det’

Involvering

“Jeg føler ikke jeg bliver inddraget i min behandling og jeg ved ikke hvordan jeg skulle kunne bidrage. Vi respekterer dem som ved hvad de laver’

Manglende tillid

'Folk bliver bare sendt hjem og det viser sig så at de har en alvorlig sygdom, og så snakker folk i byen om sundhedsvæsenet som om det er et lighus'

'Min nære pårørende har været syg, siden oktober har vedkommende haft sort opkast. Vedkommende har selvfølgelig henvendt sig til sundhedsvæsenet, men ingen reagerede på det'

'De spiser sådan lidt folk af, jeg har hørt om flere der er kommet hos lægen flere gange, men er blot sendt hjem eller behandlet med nogle piller og nogle er efterfølgende døde fordi de ikke er blevet undersøgt ordentligt'

'Jeg har en følelse af at være forsøgsperson, prøv den her medicin og den her medicin'

Informanternes konstruktive forslag – fællesskab med sundhedsvæsenet

'Jeg håber at man kan mødes noget mere. For der er kun på kulturnatten. Det ville være rart at læger, sygeplejersker og borgere kunne mødes'

'Ved fællesskab når sygehuset laver noget i forsamlingshuset for borgerne. Det skulle de nok lave noget mere af'

'Det ville man måske kunne igennem en komite, en forening, eller noget uden for sundhedsvæsenet. Det kunne man godt etablere. Det kunne man jo godt, for så kunne brugeren også få indflydelse'

'At man hjælper hinanden, sundhed, og fællesskab – fordi det er det der gør en stærkere.'

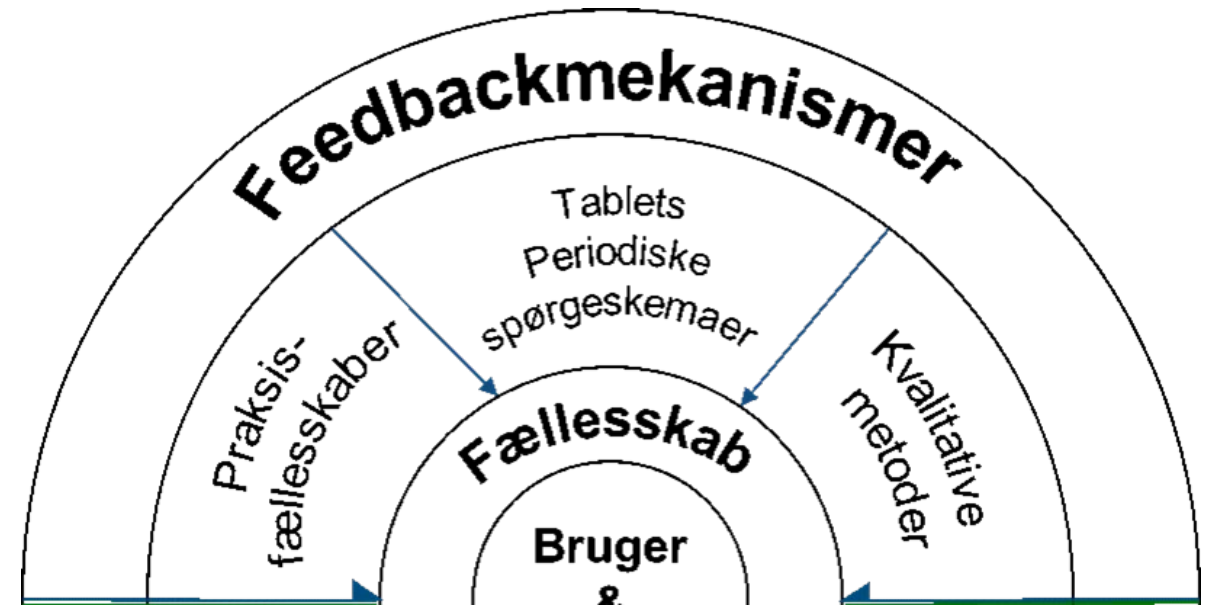

Undersøgelsen viser at der er behov for:

- en grundlæggende diskussion af værdigrundlaget for sundhedsvæsenet, for at sikre et større forståelsesfællesskab mellem brugerne og sundhedsvæsenet
- En større viden om Kalaallit Inuit forståelse af sundhed
- Øget fokus på de sproglige udfordringer generelt
- tage borgerne med i dialogen om fremtidens sundhedsvæsen

Brugernes stemmer

Qujanaq

- Informanterne
- Referencegruppen
- Sundhedsvæsenet

Læs om undersøgelsen her:

https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2020/brugernes_oplevelse_af_det_groenlandske_sundhedsvaesen_dk

Ingelise Olesen uniiole@uni.gl

